

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

NTC-po Sýllogos oi káto chóres - de Lage Landen

Kwaliteitsonderzoek

Inspectie van het Onderwijs

Datum vaststelling: 17 januari 2020

Samenvatting

De inspectie heeft op NTC De Lage Landen te Athene een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. We constateren dat de kwaliteit van het onderwijs Voldoende is.

Wat gaat goed?

Het team van NTC De Lage Landen is betrokken en ervaren. Ze weten, ondanks het ontbreken van een directeur, de kwaliteit van het primaire proces op peil te houden. Ze beschikken over goede materialen en middelen en geven goed les.

We zien en merken in gesprekken dat de leerlingen zich veilig voelen op school. Er heerst een ontspannen sfeer en er is sprake van een respectvolle omgang met elkaar. De leerlingen vertellen ons dat ze met plezier naar de Nederlandse lessen gaan. Van de ouders hoorden we dat de leraren regelmatig contact met hen hebben en dat ze adequate informatie geven over de ontwikkeling van de leerlingen en het reilen en zeilen van de school.

Verder constateren we dat NTC De Lage Landen financieel gezond is.

Wat kan beter?

Door het ontbreken van een directeur of coördinator valt de aansturing voor een groot deel weg en is de verantwoordelijkheidsverdeling niet meer helder. Omdat het bestuur en het team niet alle taken overnemen ontstaan er hiaten, vooral in de kwaliteitszorg. De aansturing van de school kan dus beter. Dat geldt ook voor de overzichtelijkheid van de gegevens uit het leerlingvolgsysteem. Het blijkt dat alle gegevens aanwezig zijn, maar het kan veel overzichtelijker weggezet worden, zodat gegevens op groeps- en schoolniveau beter te interpreteren zijn.

Wat moet beter?

Er zijn geen onderdelen die beter moeten.

Vervolg

De school komt in beginsel over vier jaar opnieuw in aanmerking voor een onderzoek.

School:

NTC De Lage Landen te Athene

Totaal aantal leerlingen:

primair onderwijs : 27

voortgezet onderwijs : 8

BRIN:

primair onderwijs : 28HD

voortgezet onderwijs : 28VH

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het onderzoek	4
2.	Uitgangssituatie en conclusie	5
3.	Resultaten onderzoek	7
4.	Reactie bestuur en school	11

1. Opzet van het onderzoek

De inspectie van het onderwijs onderzoekt Nederlandse scholen in het buitenland in principe eens in de vier jaar.

Werkwijze

Wij toetsen de onderwijspraktijk van de school aan de standaarden uit het onderzoekskader 2019 voor het toezicht op de Nederlandse scholen in het buitenland.

Standaard	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
Schoolklimaat	
SK1 Veiligheid	•
SK2 Pedagogisch klimaat	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•

Onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Er zijn lessen bezocht bij groep 1-2, groep 3-4, groep 7 en groep 8/klas 1-2 (VO).
- Verschillende documenten zijn ter plekke geanalyseerd.
- Er zijn gesprekken gevoerd met de leraren, ouders, het bestuur en leerlingen.
- Na het schoolbezoek heeft er ook een gesprek plaatsgevonden met de ambassadeur op de Nederlandse ambassade.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Bevindingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2 . Uitgangssituatie en conclusie

In dit hoofdstuk geven we de uitgangssituatie, de conclusie en het vervolg weer van het onderzoek op NTC De Lage Landen, waarbij we het primair- en het voortgezet onderwijs samenvoegen in één rapport, omdat er slechts 8 leerlingen in alleen de eerste twee klassen in het voortgezet onderwijs aanwezig zijn.

Uitgangssituatie

NTC De Lage Landen geeft onderwijs in de Nederlandse Taal en Cultuur aan leerlingen van het peuter-, primair-, en voortgezet onderwijs (t/m klas 2). Dat doen ze elke zaterdagochtend van 9.00 – 13.00 uur met een zogenoemd schuifstelsel. Eén groep van de combinatieklas komt om 9.00 uur en ontvangt gerichte instructie. Het andere deel van de combinatiegroep stroomt om 10.00 uur in. Zij ontvangen instructie vanaf 12.00 uur, als het eerste deel van de combinatiegroep vertrekt. De tijd van 10.00 – 12.00 uur wordt besteed aan zelfstandig werken en het geven extra hulp en begeleiding. De school is gehuisvest in een Griekse school en telt ongeveer 35 leerlingen, (27 lln. PO en 8 lln. VO). De leerlingenpopulatie, die krimpt, bestaat uit zogenoemde richting-2 en -3 leerlingen, dat wil zeggen dat hoogstens één van de ouders de Nederlandse Taal als moedertaal spreekt en dat voor sommige leerlingen de thuistaal een andere is dan het Nederlands. Om die reden wordt de leertijd van groep 3 en 4 beide met een half jaar verlengd, zodat de leerlingen over die twee groepen drie jaar doen. Bij een vervolg naar het voortgezet onderwijs wordt ook groep 8 gevolgd, anders ligt het eindniveau op groep 7. Het team bestaat uit vier ervaren en bevoegde leraren, die het momenteel zonder directeur moeten stellen. Binnen het team ontbreekt het aan tijd en ambitie om die functie in te vullen, zodat het bestuur naarstig op zoek is naar een geschikte coördinator/directeur. Het bestuur bestaat statutair uit vijf personen, maar ze moet het stellen met drie personen, die de taken van voorzitter, secretaris en penningmeester vervullen. Ook hier geldt dat het moeilijk is om mensen te vinden voor een bestuurstaak.

De kwaliteit van het onderwijs op NTC De Lage Landen is voldoende.

Conclusie

Op 9 november 2019 hebben wij de kwaliteit van het onderwijs op NTC De Lage Landen onderzocht en wij kennen het oordeel Voldoende toe. Het onderzoek laat zien dat de kwaliteit van het onderwijs op alle standaarden als Voldoende of Goed beoordeeld is. We zien dat het ervaren team goed gestalte geeft aan het primaire

proces, maar dat door het onvoldoende invullen van de directietaken het risico bestaat dat ritmes en routines teren op het verleden, wat kan leiden tot kwalitatief interen richting de toekomst. Bestuur en team zijn zich van die ontwikkeling bewust, maar momenteel niet in staat die situatie te beïnvloeden.

3. Resultaten onderzoek

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			ℓ
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Didactisch handelen			ℓ

Aanbod is breed en functioneel

De kwaliteit van het aanbod is, voor zowel het primair- als het voortgezet onderwijs Goed. De school beschikt over een breed aanbod dat voldoet aan de kerndoelen en aansluit bij het niveau van de leerlingen. De school heeft de afgelopen tijd flink geïnvesteerd in nieuwe methodieken en werkwijzen, vooral om de kwaliteit van het spellingonderwijs en het begrijpend lezen op een hoger peil te krijgen. Met de aanschaf van enkele laptops en de aanleg van een eigen netwerkverbinding worden de lessen nu ook digitaal ondersteund. Door het eerder genoemde schuifstelsel en het uitbreiden van de leertijd in groep 3 en 4 wordt er maatwerk geleverd in instructie- en leertijd, passend bij de leerlingenpopulatie. In het lesprogramma wordt aandacht geschonken aan cultuur en culturele activiteiten, waarbij er ook aandacht is voor de Vlaamse cultuur. Het huiswerk maakt integraal deel uit van het lesprogramma en is een belangrijk onderdeel om de lesdoelen te behalen. Het wordt consequent gegeven en nagekeken. Ook de ouders worden betrokken bij de uitvoering, door thuis ondersteuning aan hun kind(eren) te geven.

De school beschikt over eigen kasten in de lokalen, met daarin voldoende bibliotheekboeken. Een aandachtspunt is het geringe aantal non-fictieboeken. Verder is er, vanwege de Griekse lokalen, nauwelijks sprake van een taalrijke leeromgeving. De tijd die besteed wordt aan NTC-onderwijs ligt in op de norm van 120 uur per jaar.

Zicht op ontwikkeling is voldoende, maar kan inzichtelijker

De standaard zicht op ontwikkeling beoordelen we als Voldoende. Door observaties en toetsgegevens verzamelen de leraren informatie over de kennis en de vaardigheden van de leerlingen. Uit de gesprekken blijkt dat de leraren weten wat een leerling kan en nodig heeft, ze bespreken ook de leerlingen onderling, maar we vinden dat in de administratie nauwelijks terug. Het is lang niet altijd duidelijk welke conclusies de leraar uit de toetsgegevens trekt voor de afstemming in de les. Voor de leraren zelf is dat wel duidelijk en daarmee kun je stellen dat het systeem werkt, maar tevens constateren dat het 'draait' op het (collectief) geheugen. Dat is een kwetsbare werkwijze, die aandacht behoeft in de verbeterdoelen van de school. De kleine groepen en het schuifstelsel maken het goed mogelijk om af te stemmen op de verschillen tussen de leerlingen. Die

werkwijze hebben wij in de lessen teruggezien.

Leerlingen zijn actief betrokken en taakgericht

De kernstandaard didactisch handelen beoordelen we als Goed. Dat komt vooral omdat we tijdens de lessen actief betrokken leerlingen zagen, die taakgericht bezig waren met de doelen van de les. De instructie in het eerste en laatste uur is helder en doelmatig. De leraren differentiëren door het geven van extra hulp, aandacht en feedback aan leerlingen die dat nodig hebben. Door het schuifmodel wordt de onderwijstijd zeer efficiënt benut.

3.2. Schoolklimaat

 Schoolklimaat	O	K	V	G
SKz Pedagogisch klimaat				2

Pedagogisch klimaat ondersteunt de ontwikkeling van de leerlingen

Het pedagogisch klimaat is Goed. De leraren zijn betrokken op de leerlingen en de school- en omgangsregels zijn voor iedereen duidelijk. We zien dat de gemaakte afspraken worden nagekomen. Tijdens het onderzoek nemen we een respectvolle benadering tussen de leraren en de leerlingen waar. Het schoolklimaat ondersteunt de cognitieve en de sociale ontwikkeling. De leerlingen voelen zich voldoende mede-eigenaar van de processen en geven aan dat hun mening er toe doet.

3.3. Onderwijsresultaten

 Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten	Niet te beoordelen			

Onderwijsresultaten zijn niet te beoordelen

We kunnen de onderwijsresultaten niet beoordelen, omdat er geen gegevens zijn door het ontbreken van groep 8. Bij een poging om de tussentijdse resultaten nader te bekijken verzandde het onderzoek omdat er geen eenduidige toetsregistratie op groeps- en schoolniveau aanwezig is. Per leerling is er wel inzicht in de toetshistorie, hoewel ook daar gegevens ontbreken door niet altijd consequent toetsen. Bijvoorbeeld bij ziekte van een leerling kan er zomaar een hiaat in de gegevens ontstaan. Dit is een verbeterpunt voor de school. Hier ligt ook een sterke relatie met de opmerkingen zoals die bij het zicht op de ontwikkeling gemaakt zijn.

In het voortgezet onderwijs worden alleen methode-afhankelijke toetsen afgenomen en ontbreken onafhankelijke toetsen geheel. Methodeonafhankelijke toetsen zijn in het voortgezet onderwijs niet verplicht, maar door het ontbreken daarvan is niet te vergelijken of het niveau nog aansluit op het niveau in Nederland, terwijl dat doel wel zo in de missie (zie schoolgids) beschreven is. Omdat de leerlingen niet doorstromen naar de bovenbouw van het voortgezet onderwijs wordt er niet toegewerkt naar examens of certificaten.

3.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg voldoende, maar staat onder druk

De kwaliteitszorg is Voldoende. NTC De Lage Landen beschikt over een stelsel van kwaliteitszorg en op basis daarvan verbetert de school het onderwijs. Het stelsel bestaat uit documenten, protocollen en afspraken. Verder wordt met instrumenten als een SWOT-analyse, een ouderenquête en vanuit een gezamenlijk vastgestelde missie en visie het verbeterplan opgesteld. Dat leidt tot toetsbare doelen die een plaats krijgen in het schoolplan. Daarmee lijkt de plan-do-check-act-cyclus te werken, maar door het ontbreken van onderwijskundige leiding staat de check en de act van de cyclus nu al onder druk. De lesobservaties vervallen, de gesprekkencyclus stagneert en de verbeterdoelen kunnen niet allemaal worden opgevolgd. De borging, het vastleggen van afspraken en processen, is op orde.

Kwaliteitscultuur is Voldoende

De kwaliteitscultuur van de school is Voldoende. Er is draagvlak voor het beleid en de ambities van NTC De Lage Landen, waarbij een ieder vanuit de eigen rol werkt aan de verbetering van processen. De ritmes en routines in het functioneren van een professionele kwaliteitscultuur zijn nog aanwezig, maar ook hier geldt dezelfde winstwaarschuwing voor de schoolontwikkeling. Het team bevordert de eigen bekwaamheid en ontwikkeling door onderling overleg, het bijhouden van vakliteratuur en het volgen van webinars. Cursussen, gerichte scholing en regiobijeenkomsten vinden niet meer plaats.

Ouders zijn geïnformeerd

De standaard verantwoording en dialoog beoordelen we als Voldoende. De school legt verantwoording af over de organisatie, het onderwijs en de financiën. Dat gebeurt formeel via verslagen en rapporten, maar ook informeel tijdens contacten op bijvoorbeeld ouderavonden. De ouders geven aan dat ze goed op de hoogte zijn

van de prestaties en de ontwikkeling van hun kind. Het team voert daarin een actieve dialoog met de ouders. Verder vinden ouders het team goed benaderbaar en zijn ze tevreden over het onderwijsprogramma en de culturele activiteiten.

3.5. Financieel beheer

Financieel beheer	O	V
FB1 Continuïteit		•

Continuïteit voldoende gewaarborgd

Deze standaard beoordelen we als Voldoende. Tijdens het gesprek bleek dat het bestuur goed zicht heeft op de financiële uitgangspositie van de school en transparant is over de financiële situatie. Er is een financiële (meerjaren)planning en het bestuur waarborgt het voortbestaan van de school door de balans tussen de inkomsten en de uitgaven goed te bewaken. Voor het geval er onverwachte uitgaven zijn of voor het geval dat er één of meerdere inkomstenstromen wegvallen heeft het bestuur een adequate financiële reserve. Indien nodig kan de school zeker twee jaar draaien zonder inkomsten. De bedoeling is om met gepast beleid langzaam in te teren op die reserve naar een nog nader af te spreken norm. Het bestuur legt jaarlijks financiële verantwoording af aan de ouders en laat de boeken controleren door een kascontrolecommissie, bestaande uit twee ouders.

4. Reactie bestuur en school

Hieronder de reactie van het bestuur "De Lage Landen" :

"In het voortgezet onderwijs worden alleen methode-afhankelijke toetsen afgenomen en ontbreken onafhankelijke toetsen geheel. Methodeonafhankelijke toetsen zijn in het voortgezet onderwijs niet verplicht, maar door het ontbreken daarvan is niet te vergelijken of het niveau nog aansluit op het niveau in Nederland, terwijl dat doel wel zo in de missie (zie schoolgids) beschreven is. Omdat de leerlingen niet doorstromen naar de bovenbouw van het voortgezet onderwijs wordt er niet toegewerkt naar examens of certificaten.

We weten dat we alleen methode afhankelijke toetsen doen maar gezien onze missie is het wellicht handig om daar wel op aan te sluiten met een toets voor de VO.

Over de opmerking dat er geen leerlingen doorstromen naar de bovenbouw van het voorgezet onderwijs het volgende: dat klopt en dat heeft alles te maken met de eisen van het Griekse onderwijs voor de leerlingen. Lykio is de tweede fase van dat onderwijs en de kinderen krijgen het dan extreem veel drukker. Vaak gaat dat samen met extra bijlessen. Dat is de reden dat wij als school inzetten op een vroeger vertrek van onze leerlingen met een certificaat wat bij hen past.

Dus ondanks dat we geen VO bovenbouw hebben, werken wij wel toe naar examens van het CNaVT ook al weten wij dat we om bovengenoemde reden vaak onder de door de CNaVT gehanteerde leeftijdsnorm zitten. Dat nemen we voor lief. Andere scholen proberen het met het laten terugkeren van de leerlingen op het moment dat ze klaar zijn met de Griekse school. De praktijk is echter dan dat je dan veel leerlingen nooit meer terugziet."

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

